

Grad, end man tidligere hældede til den arbejdervenlige Side — hvis man overhovedet gjorde det —, uden at man samtidig maa være klar over, at Konsekvensen heraf kan være, at det hele System skrider; og saa kunde det sidste jo alligevel blive værre end det første.

Den højtærede Indenrigsminister gjorde mig, og vel i øvrigt alle Landets Arbejdere, opmærksom paa, at han ikke havde glemt, at der har været Krig. Det gik jeg ellers ud fra, han havde, og med god Grund. Efter at man nu i over et halvt Aar kun har kunnet finde Arbejderne som Aarsag til hele Samfundets Elendighed, maatte jeg have Lov til at gaa ud fra, at alle andre Aarsager var borteliminerede. Samtidig gjorde den højtærede Indenrigsminister opmærksom paa, at den Krigsgevinst, man har ment at have opnaaet i Arbejderkredse, ikke er umistelig. Her vil jeg gerne først bemærke, at den Krigsgevinst, Arbejderne har faaet, er meget lille. I de fire Aar fra 1914 til 1918, da Industri, Handel, Landbrug, alle andre Samfundsklasser tog al Krigsgevinsten hjem, da fik Arbejderne end ikke Dækning for Dyrtiden. Først efter 1918 fik de Dækning, og først paa et meget sent Tidspunkt og for en meget kort Periode kom de et Stykke op over Dækning. Men dernæst: hvis man sammenligner Lønningerne nu med Lønningerne før Krigen, er der da et urimeligt Forhold? Nej, slet ikke. Den gennemsnitlige Løn pr. Arbejder her i Landet var i 1914 50 Ø. pr. Time efter Arbejdsgiverforeningens Lønstatistik; i Oktober Kvartal 1926 er det tilsvarende Tal 130 Ø. Men der er en lille Forskel paa Tallenes Værdi, nemlig den, at i 1914 havde vi ikke i Lønningsoplysningerne optaget 60 000 arbejdsløse, medens vi i Oktober Kvartal 1926 for en lang Række Fags Vedkommende kan konstatere, at deres gennemsnitlige Fortjeneste tilsyneladende er steget i Aarets Løb, hvilket skyldes, at man nu kun har de allerhøjest lønnede til Rest — det gælder adskillige Fag, og Statistisk Departement har selv gjort Rede derfor. Det vil sige, at man med fuld Ret kan gaa ud fra, at det virkelige Lønniveau ikke er de 130 Ø. pr. Time, men et lavere. Ved Siden deraf maa man erindre, at før Krigen laa Lønnen jo ikke stille. I Tiden fra 1896—97 til 1914 steg Lønningerne med 50 pCt., og det gik dog ganske godt i 1914. Det er heller ikke saadan, at den Stigning, der har fundet Sted siden da, ligger over, hvad Lønstigningen vilde have været, hvis

vi ikke havde faaet Krig. Forbedringen af Arbejdernes Levevilkaar er fremkommet ikke alene ved, at Lønningerne er blevet forhøjet, men ogsaa ved, at Arbejdernes Ydeevne er blevet i høj Grad forøget, idet Industrien er blevet industrialiseret i en saadan Grad, at det, hver enkelt Mand maa præstere nu om Dage, er langt, langt over det, der er præsteret i Fortiden, og kræver en Anspændelse og en faglig Dygtighed paa mange, mange Omraader, som man overhovedet ikke kendte noget til tidligere. Er det Lønniveau, der saa er opnaaet, et saadant, at det i Virkeligheden stiller Arbejderne paa en anden Plads, end de burde indtage? Er det saadan, at andre Samfundslag her i Landet, hvis man sammenligner deres Aarsindtægter med deres Indtægter før Krigen, ikke har opnaaet tilsvarende Forhøjelser, saa vil jeg dog gerne spørge bl. a. den højtærede Indenrigsminister, hvorledes hele vor Mellemlasse har faaet Raad til efterhaanden at anskaffe sig Luksusbiler, som dog jævnt hen med Skat, Ansvarsforsikring, Garage og alt, hvad der hører til, koster en 3 000 Kr. om Aaret at holde — det var for de allerflestes Vedkommende det, de havde i Indtægt før Krigen.

De andre Samfundslag har altsaa stadig en Merfortjeneste, der fuldt ud opvejer, hvad Arbejderne har faaet mere. Hvor er saa hele Grundlaget for det ensidige, rasende, fanatiske Angreb paa Arbejderne og deres Fagforeninger, som den nuværende Regering Dag for Dag retter imod os? Og saa føler man sig forurettet, dydig forurettet, og taler med sagte Røst og ironisk om mit „sublime Kendskab til Landbrugsforhold“. Jeg spurgte i Gaar — det kan man se af Referatet —: Betyder Landbrugskrisen ikke noget for den nuværende Krise her i Landet? Jeg maa vel have Lov til som Arbejderrepræsentant, naar man angriber os paa det føleligste, naar man Dag for Dag gør Forsøg paa at hamre ind i hele den øvrige Befolknings Bevidsthed, at det er Arbejderne, som er Ulykken i dette Land, at spørge med den højtærede Indenrigsministers Tilladelse, om der ikke er andet i Vejen herhjemme, om det ikke er rigtigt, at der er Gaardmænd og andre Landbrugere, som har solgt deres Gaarde til alt for høje Priser i Forhold til, hvad de nu er værd, og er gaaet bort fra dem med en Konjunkturgevinst, medens de, der nu sidder med Gaardene, med Husmandsbrugene o. s. v., ikke kan klare sig. Saadan hænger det nemlig sammen, ellers